

DİNDARLIĞIN YARISI SABIR YARISI ŞÜKÜRDÜR

*Eûzubillahimineşşeytânirracîm. Bis-
millâhirrahmânirrahîm.*

*el-Hamdülillahi rabbilâlemîn. Hamden
kesîran tayyiben mübâreken fîhi alâ külli
hâlin ve fî külli hîn. Vessalâtü vesselâmü alâ
seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ ve üsve-
tine'l-haseneti Muhammedini'l-Mustafâ ve
alâ âlihî ve sahbihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin
ecmaîne't-tayyibîne't-tâhirîn.*

Emma ba'dü

*Fe-kâle Resûlullahi sallallahu aleyhi ve
sellem;*

مَنْ قَالَ: اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَىٰ أَدَاءِ شُكْرِكَ وَذِكْرِكَ
وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ، فَقَدْ اجْتَهَدَ فِي الدُّعَاءِ

*Men kâle Allâhümme e'innî alâ edâi şük-
rike ve zikrike ve husni ibâdetike fe-kadi'c-
tehede fi'd-duâi.*

Sadaka Resûlullah fîmâ kâl ev kemâ kâl.

Kura usûlü açtığımız sayfadaki birinci
hadîs-i şerîfi okuyorum; dualarla ilgili bir sayfa

geldi. Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* buyuruyor ki;

Men kâle. “Kim şöyle derse, şu duayı yaparsa...”

Ne derse?

Allâhümme e’innî alâ edâi şükrike ve zikrike ve husni ibâdetike fe-kadi’c-tehede fi’d-duâi. Peygamber Efendimiz bir dua öğretiyor, mânası derli toplu bir dua öğretiyor ama kısa, ezberleyebileceğiniz, belki de bildiğiniz bir dua.

“Bunu bilen, bunu söyleyen kimse.” *Fe-kadi’c-tehede fi’d-duâi.* “Dua konusunda iyice bir gayret sarfetmiş, epeyce elinden geleni yapmış sayılır.” buyuruyor. Bu duanın mânasını verelim;

Allâhümme e’innî. “Ey benim Mevlam, Rabbim!” *E’innî.* “Bana yardım eyle.”

Hangi konuda?

Tabii her konuda yardım isteriz de burada istediği;

Alâ edâi şükrike. “Senin şükrünü edâ etmekte bana yardım eyle yâ Rabbi!”

Başka?

Ve zikrike. “Senin zikrinin edâ etmekte de bana yardım eyle yâ Rabbi!”

Başka?

Ve husni ibâdetike. “Ve sana güzel ibadet etme konusunda da bana yardım eyle yâ Rabbi!”

Bu istenen üç şeyi biraz açıklayalım.

Peygamber Efendimiz’in bize öğrettiğine göre dindarlığın yarısı sabırdır yarısı şükürdür. Müslümanlığın yarısı sabırdır yarısı şükürdür. Başına üzücü olay gelirse sabredersin; zorlu, zahmetli, yorucu olay gelirse onu tahammül etmekte, götürmekte, hazmetmekte sabredersin sevap kazanırsın.

Neden?

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

*Innellâhe me’a’s-sâbirîne.*¹ “Hiç şüphe yok ki Allah sabredenleri sever, sabredenlerin yanındadır Allah.”

¹ 2/Bakara, 153.

إِنَّمَا يُوفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ

*Innemâ yüveffe's-sâbirûne ecrahüm bi-ğayri hisâbin.*²

Cenâb-ı Hak başkalarına mükâfatların belli ölçeklerle verir de sabredenlere sevabı hesaplara, ölçeklere sığmayacak kadar çok verir. Büyük mükâfat verir. Sabretmek dinin yarısı.

Nelere sabredilir?

Bir, başa gelen üzücü olaylara, seni üzen olaylara sabretmen. Hastalık geldi sabrediyorsun; işine, ticaretine bir kesat, bir bozukluk geldi sabrediyorsun; birisiyle bir meselen oldu, iyice canın sıkıldı sabrediyorsun. Sabretmesi lazım, sabretmek iyidir, Allah sabredenleri sever. Sabretmek de faydalıdır; toplumda geçim için de, ahablığı arkadaşlığı bozmamak için de, toplumun düzeninin devam etmesi için de sabretmek çok önemlidir. Hepimizin sabırlı olması lazım. Sabreden kazanır, hem de diyor-

² 39/Zümer, 10.

lar ki; “Sabreden derviş muradına ermiş.” Demek ki başımıza gelen üzücü şeylere sabredeceğiz.

Başka?

İbadetleri yapmaya da sabredeceğiz.

Sabahleyin soğukta sıfırın altında 20 derecede kalkıp abdest alıp camiye gitmek kolay mı?

Cemaatle namaz kılmak sevap ama Ankara’da kaç kişi yapar bunu?

Uuu dışarda çok soğuk var ya, üüü buzlara bak! Damlardan amma sarkmış ha! Kol gibi bacak gibi aşağıya sarkmış.

Biz hacca giderken Konya Ereğli’sine gittik, hocamız sağdı. Yollar buz tutmuş, tırlar kaymış kapanmış. Arkadaşlar dedi ki; “Aman arkamıza başka arabalar gelip de bizi buraya kitlemeden hemen kaçalım.” Baktık ki yol kapanmış, boğazdan, Toros dağlarından geçemeyeceğiz, vıızt hemen döndük.

Nereye gidelim?

En yakın kasaba Ereğli'ye gittik. Aman Allahım! Nasıl acı soğuk, nasıl kar yağmış, damlardan nasıl buzlar sarkmış! İnsanın kafasına düşse, göğsüne düşse saplanır. Bacak kadar uzunluğunda kol kadar kalınlığından buzlar. Çatır çatır soğuk!

Allah razı olsun, “Bunlar hacca gidiyorlar.” diye bir Kur'an kursuna bizi kabul ettiler. Karayoluyla hacca gidiyoruz. Ziyaret tatlı bir şey, yolculuk güzel bir yolculuk. “Bunlar hacı” diye bizi Kur'an kursunda misafir ettiler. Sıcacık, ooh!.. Dışarısı soğuk ama içerisi hoşumuza gitti. O gece yattık sabahleyin Ereğli'den Karaman'a geçtik.

Nasıl böyle Karaman'ın üstüne kara bulutlar çökmüş, sobalarda yakılan kömürlerin, odunların dumanları da çökmüş Karaman olmuş bir karaman şehir; kapkara şehir olmuş, insan nefes almaya korkuyor. Böyle üstüne şemsiye gerilmiş gibi, kara bir şemsiye açılmış gibi Karaman şehri kapkara. Onu da geçtik Toroslara döndük. Karaman'ın yanında Torosların Sertavul geçidi var. Sertavul geçidinden Torosların dağlarının bu tarafından şu tarafına

bir geçtik şaşırdık, afalladık. Aaa! Pırıl pırıl güneş, Toowoomba’da bile yok! O kadar güzel, masmavi gökyüzü, pırıl pırıl güneş! Ne kadar güzel!

Aşağı indik Göksu vadisi... Göksu Türkiye’nin en güzel sularından biri, tertemiz kar suyu. O kadar güzel vadilerden, dağların arasından akıyor ki! Mut’a, inciriyle meşhur Mut kasabasına geldik, oradan Silifke’ye geldik, iliklerimiz, kemiklerimiz ısındı. Torosların arka tarafı kış hem de karakış, korkunç, Torosların bu tarafı yaz, bahar. Allah!.. Nasıl hoşumuza gitti.

Silifke’de çarşı pazara dağıldık, meyvalardan sebzelerden aldık; hiç unutmuyorum şöyle havuçlar mavuçlar aldık -mor renkli havuçları var- çatur çatur, çatur çatur yedik, çok da tatlı; ağzımız, ellerimiz mürekkeble oynamış gibi boyandı filan...

O soğukları unutmuyorum.

Soğukta abdest almak, camiye gitmek kolay mı?

Zor, sabredeceksin.

Hacca gitmek kolay mı?

Zor, sabreceksin.

Tavaf kolay mı?

Zor, sabredeceksin.

Arafat kolay mı?

Zor.

Arafat'tan Müzdelife'ye geçmek kolay mı?

Zor.

Şeytan taşlamak kolay mı?

Zor, ölenler oluyor, her sene ezilenler, vefat edenler oluyor.

Farz tavafı yapmaya Mekke'ye gitmek kolay mı?

Zor.

Dolmuşlar bile bir zam yapıyorlar, Harem'e [gitmek] 25 riyal; istersen ver istersen verme. "Ne yapayım, Harem'e gidinceye kadar kaç saat geçiyor." diyor. Yollar kilitli, hakkı, hakkı da var yani. Ezilen oluyor, pabuçlar, terlikler, çantalar yerlere yığılıyor; şemsiyeler kırılıyor, sapları böyle dağ gibi oluyor.

Kolay değil, hac kolay değil, genç işi... Öyle ihtiyaşladıktan, işi işi ten geçtikten sonra, ayakta duramazken hacca gidilmese daha iyi olur. Gençken gidilse, o vazife diri diri yapılsa çok iyi olur. Allah korusun, zor.

Cihat? Cihat kolay mı?

Çok zor, çok sabır istiyor. Cihat çok zor; şu Filistinli kardeşlerimizin cihadı, Çeçenistan'daki kardeşlerimizin cihadı, Keşmir'dekilerin cihadı... Gazeteler yazıveriyor 50 kişi ölmüş, 100 kişi ölmüş...

Bir insanın ölmesi kolay mı?

Ne kadar zorluklar, ne sıkıntılar!

Demek ki ibadetlerin, Allah'ın emirlerinin yapılmasında zorluklar var.

Neden?

İmtihan da ondan. Hayat imtihan, Allah bizleri imtihan ediyor, biz de imtihandayız, sabredeceğiz, sevap kazanacağız.

Başka neye sabredilir?

Günahlar, haramlar allanır, pullanır, dallenir, süslenir insanın karşısına gelir cilve yapar. Günahlar, haramlar o kadar tatlıdır ki insanın içi dayanamaz iradesi zayıf olan harama kayıverir. Aman şu gazinoda çalgı var, türkü var, eğlence var dışarıya alkışlar taşıyor; Muazzez Abacı gelmiş, Zeki Müren gitmiş bilmem ne, bilet bulunmuyormuş filan... Eğlence var! Yılbaşı gecesinde filanca yerin bir bileti -artık ben Türkiye'deki rakamları bilmiyorum- şu kadar rakamlar... Kaç tane sıfır var onları da bilmiyorum, zaten sıfırların adedini sayarken de gözlerim şaşırıyor.

Haa! Günahlar cazip, süslü, püslü, çekici!

Cazip ne demek?

Cezbediyor, çekiyor. Mıknatısın iğneyi çektiği gibi günahlar insanı çeker. Yapma ya, etme ya, uup, cuup insan günaha yapışır. Gitmeyeyim derken, aklı gitme der, ayakları gider. Sarhoş böyle bir taraftan gitmeyeyim derken bir taraftan meyhaneye gider.

Hani tevbe etmiştin? Hani söz vermiştin?
Hani bir daha içki içmeyecektin?

Tamam abi, doğruyu söylüyorsun, ayakları yine tıpış tıpış meyhaneye doğru gidiyor.

Duramaz... Günahlar cazibelidir, çekicidir, dayanılmaz, zevklidir, tatlıdır. Televizyonda gözünün önüne bir sahne gelir;

“Hacı kapatsana televizyonu!”

“Tamam tamam kapatıyorum.” [diyor yavaş yavaş.]

Ne kapatması, sahneyi seyredip duruyor. Günah, günah sahnesini seyredip duruyor. Öyle televizyonu içeriye soktuktan sonra “Düğmesini kapatırım.” filan masallarına hiç inanmayın.

Masal, masala inanılır mı?

Tarih kitabı değil, fizik kitabı değil, matematik kitabı değil.

Masala inanılır mı?

Masal.

“Eve televizyon almış da, kapayacakmış da günahlara bakmayacakmış!” Ben klahımı böyle ıkartayım, böyle çevireyim içine sen anlat. Günah mutlaka olur.

“Hocam ben haberlerden başka bir şey seyretmiyorum ki!”

Haberlerin içinde olur. Haberlerin içinde haberi kesiyor, “Şimdi üç tane reklam vereceğiz ondan sonra yine haberlere devam edeceğiz.” diyor, reklam veriyor.

Bilmem ne halısının reklamı...

Tamam, halıyı getirsin göstersin, vay be deseni güzelmiş ipliği de yündenmiş, hâlismiş mâlismiş... Öyle yapmıyor. Çıplak bir karıyı çıkartıyor oraya, kadın halının üstüne uzanıyor, eteği bilmem tâ beline kadar yırtmaçlı...

Ya sen halı reklamı mı yapıyorsun, karı reklamı mı yapıyorsun?

Haberleri seyrederken televizyon seyredenleri günaha sokuyor.

“Hocam en iyisi, tamam madem öyle söylüyorsun televizyonu atalım evde bilgisayar olsun kâfi.”

Bilgisayarın bile oyunları varmış! Onun da ne dümenleri, oyunları varmış bilmiyorum ben. Ne müstehcen siteleri varmış da nerelere uğranıyormuş da neler oluyormuş! Söylediler

benim ağzım açık kaldı! Birisi bilgisayar dükkânı, internet dükkânı açacaktı da;

“Yok açmasın!” dediler.

Niye?

Günah olur.

“İnternet niye günah olacak?” dedim.

“Orada siteler var, o sitelere uğrarsa fena olur.” dediler.

Demek ki üçüncü çeşit sabır neyeymiş?

Cazibedar, zevkli, keyifli olan günahlara karşı insanın kendisini tutmasıymış, sabretmesiymiş.

Başka bir sabır daha var o da iyi işleri yapmakta sebat etmek, ona “sebat” diyoruz.

İşte bunları yapan sevapları kazanır. Dinin yarısı böyle sabır bâbından, faslından gider, o konudandır. Bir tarafı da, öbür yarısı da şükürden gider. Yâ Rabbi çok şükür! Sağlık verdin, âfiyet verdin. Yâ Rabbi çok şükür! Evlat verdin, kız verdin, oğlan verdin, gelin verdin, gü-

vey verdin. Yâ Rabbi çok şükür! Otomobil verdin, kayık verdin, motor verdin, motorsiklet verdin.

Neydi, skûtır [scooter] mı?

Skûtır.

Çocuklar da skûtır ile amma oynuyorlar!

Hani böyle nimetli şeylere de şükür, tamam.

İşte burada Allah'tan *celle celâlühû* Peygamber Efendimiz neleri isteyeceğimizi bize öğretiyor.

Ne istiyoruz?

Allâhümme e'innî. “Yâ Rabbi! Bana yardım et.”

Hangi konuda?

Alâ edâi şükrike. “Sana şükretmeyi tamamlamakta bana yardım et.” Çünkü şükretmek de kolay değil. “Çok şükür yâ Rabbi!” demekle olmaz.

Öyle şey olur mu?

Yani cân u gönülden âdabı ile, tatlı, güzel [şükretmek lazım.] Nimetler sonsuz, o zaman

şükrün de çok olması lazım. Şeyh Sa'dî Şîrâzî *Gülistan* isimli kitabında diyor ki, “Her nefes ki içine çekip alırsın, huuup, hayatını bir nefes daha uzatır.”

Öyle değil mi?

Nefes almasan hayatın uzamayacak.

“İçine çektiğin her nefes hayatını bir nefeslik, bir müddet uzatır. İçinden dışarıya verdiği her nefes, haah, içini ferahlandırır.”

Haydi bakalım Ahmed Efendi aldığı nefesi tut bakalım; ben de saati tutacağım ne kadar tutabilirsin?

Sonunda gözlerin fal taşı gibi açılır, huuuuuh, nefesi dışarıya zar zor verir. Yani alınması da lazım atılması da lazım. Alınması hayatı uzatıyor, verilmesi de içi ferahlatıyor. Şeyh Sa'dî bunu söylüyor arkasından da yapııştırıyor, aferin, Allah rahmet eylesin. “O halde, her nefeste bile sadece bu yönden iki tane nimet var.” diyor. Her nefeste iki nimet var. Ve de onun arkasından da ekliyor; “Ve her nimete de şükür lazım.” diyor.

Doğru mu?

Doğru, Şeyh Sa’dî doğru söylemiş. Eğriye eğri doğruya doğru. Her nefeste en aşağı iki tane şükürlük [nimet] var, sırf nefeste. Onun dışında başka başka daha sayılamayacak kadar şükürler var.

E biz bu şükrü nasıl yapacağız?

Cenâb-ı Hakk’ın bu kadar nimetlerinin her birine teşekkür ederim diyecek olsak sabah olur, öğlen olur, ikindi olur, akşam olur, yatsı olur daha biz nimetlerin binde birine, “Teşekkür ederim yâ Rabbi!” demeyi bitirmiş olamayız. Çünkü âyet-i kerîmede bildiriliyor ki;

وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا

*Ve in te’uddû ni’metallâhi lâ tuhsûhâ.*³
“Allah’ın nimetlerini saymaya gayret ederse-
niz, uğraşırsanız, çalışırsanız takat getiremez-
siniz.”

Bitmez. Allah’ın nimetleri çoktur.

Nasıl çoktur? Şu andan mesela, şu anda benim üzerimde ne nimet var?

³ 14/İbrahim, 34.

Bir, akıl nimeti var. Deli divâne olsam siz beni dinlemezsiniz ki, beni tıkarırsınız tımarhaneye. Akıl nimeti var. Gözüm sizi görüyor, sizin gözünüz de beni görüyor; göz nimeti var. Benim dilim söylüyor, söyleme nimeti var. İçimdeki duygularımı anlatabiliyorum, binde birini bile anlatsam anlatabiliyorum, siz de dinliyorsunuz, anlıyorsunuz, aramızda iletişim var. Bu da bir nimet! Hiçbir yerimiz ağrımıyor; ne belimiz, ne bacağımız, ne dişimiz, ne kulağımız, ne midemiz ağrıyor, ne sancımız var. E sancın olsa zaten burada duramazsın ki, “Ah anam! Yandım Allah! bilmem ne...” dersin, haydi sedyeye koyarlar alel acele haydi hastaneye... Zaten burada duramazsın; “Hocam duramıyorum, kusura bakma, esselâmu aleyküm ve rahmetullah, pırır...” [gidersin.]

Nereye gidiyor ya bu arkadaş?

“Çok fena ağrısı, sızısı tutmuş duramadı gidiyor.”

Aa, işte bak gördün mü bir anda hepimizin üzerinde ne nimet var!

Kalbimizin çalışması nimet mi?

Çok büyük bir nimet.

Çalışmasa ne olacak?

Ne olacak, hapı yutacağız öleceğiz. Kalp çalışmadı mı ölürüz.

Midenin çalışması nimet mi?

Nimet.

Karaciğerin çalışması nimet mi?

Nimet.

Akciğerin çalışması nimet mi?

Nimet.

Böbreklerin çalışması nimet mi?

Nimet.

Adamın böbrekleri çalışmıyor, haftada bir diyaliz cihazına sokuyorlar, bilmem ne kadar para. Kocaman, buzdolabı gibi cihaz, adamı bağlıyorlar kanını ordan geçiriyorlar, böbrek çalışmıyor o işi yapsın diye.

Senin azaların muntazam çalışıyor, çok şükret! Çalışmasaydı ne kadar çok nimet olduğunu görürdün. Doktorlar bilir bu işi, en iyi doktorlar bilir. Her şeyin erbabı bilir. Çok nimetler var.

Sonra řu anda dűřman gelecek diye korkuyor muyuz? Dıřarda nűbetçiler var mı? Maki-neli tűfekler elimizde mi? Ermeniler topa mı tutuyor bizi? Ne oluyor? Var mı bir řey? Ruslar mı saldırıyor?

Yok, huzur iřindeyiz elhamdűlillah, evde hanım çocuklar bekliyor, akřamleyin gűzel gűzel yemekleri, meyvaları yedik, çayları hűpűr hűpűr iřtik, kimisi neskafe iřti neyse, yani kusura bakmayın... Yani ben sizin hepinizin iřtiřini nasıl sayayım? Ondan sonra da gideceřiz yatacařız. “řu hoca řu konuřmayı bir bitirsin, bak ben eve gidip nasıl yatarım!” diye millet onu bekliyor. “Birinci hadis bitti, iki hadis daha var.” diye hesabını yapıp duruyor.

Hepsi nimet, nimetlerin hepsi de çok bűyűk nimet! Gűzű gűrmeyen bir insanın gűzűnű gűrűr hűle getirmek iřin harcamalarını dűřűnűn; Avrupa’ya, Amerika’ya gidiyor, uęrařıyor, didiniyor. Oralarda da hastanelere dűřtűmű dűnyanın parasını veriyor filan.

Allah saklasın, Allah hastalık vermesin.

O halde demek ki řűkrűnű edada Allah bize yardım ederse, azımızı çoęa sayarsa olur,

yoksa [nimetlerin] şükrünü bitiremeyiz. Ömrümüz şükürle geçse bitiremeyiz.

Cenâb-ı Hak bizi hammâdîn ve şâkirînden; çok şükreden, çok hamdedenlerden eylesin ve bize şükründe yardım eylesin.

Tabii bu işin kestirme tarafları var. İşte bak böyle bir dua şükrü kestirmeleştiriyor bir. Sonra *Elhâkümüttekâsür* sûresini okuduğu zaman [insan] şükür etmiş oluyor, o sûre onu sağlıyor. Ondan sonra böyle Peygamber Efendimiz'in öğrettiği çeşitli kısa dualar var onları okuduğu zaman sevap oluyor. Sonra bu namazın arkasından 33 Sübhanallah, 33 Elhamdülillah, 33 Allahuekber bunlar çok sevap kazandırıyor. Yani Allah çok sevap veriyor, bir yerlerden bol bol veriyor.

Namazdan sonra bir Âyete'l-kürsî okuyoruz, neden okuyorsunuz? Niçin okuyorsunuz Âyete'l-kürsî'yi?

Valla babam, anam, dedem, nenem, küçükken hocam bana öğretmişti ondan okuyorum.

Ne kârın var?

Valla bilmiyorum hocam.

Ben sana söyleyeyim. Bir insan namazın arkasından Âyete'l-kürsî'yi okursa, -bir âyet, Kur'ân-ı Kerîm'in bir âyeti⁴- onun cennete girmesine bir tek şey mâni, hayatta olması." Namazın arkasından Âyete'l-kürsî okuyan insanın cennete girmesine tek mâni hayatta olmasıdır yoksa cennete girecek. O kadar kıymetli! "Bir Elhamdülillah, bir Sübhanallah, bir Allahuekber yerin göğün arasını dolduruyor." Allah o kadar sevap veriyor.

Başka neye yardım istiyoruz Allah'tan?

Ve zikrike.

Bu ne demek?

"*Alâ edâi zikrike*" demek. "Yâ Rabbi! Bana senin zikrini edâ etmekte de yardım et."

Zikir, Allah'ı zikretmek çok sevap, çok sevap! Her ne kadar Türkiye'deki bir takım yamuklar kızıyorsa da zikretmek çok sevap. Her ne kadar ben dindarım diye ortada yalancı pehlivan gibi peşrev yapıp dolaşıp zikrin, tesbihin aleyhinde atıp tutuyorlarsa da zikretmek

⁴ 2/Bakara, 255.

Kur'ân-ı Kerîm'de var, zikretmek hadîs-i şerîflerde Peygamber Efendimiz tarafından tavsiye ediliyor ve zikretmek mü'minin en mühim ibadetlerinden biri! Ve biz zikir yapıyoruz, hepimiz yapıyoruz, hem de yaptık az önce. 33 Sübhanallah, 33 Elhamdülillah, 33 Allahuekber, ondan sonra *lâ ilâhe illallahu vahdehû lâ şerîke leh lehü'l-mülkü ve hüve alâ külli şey'in kadîr*, okuduğumuz Fâtiha sûresi bunların hepsi zikir, bir çeşit zikir. Amma zikrin bir de şerefi var.

Yani sevabıyla da kalmıyor çok büyük şerefi var, neden?

Rabbimiz Tebâreke ve Teâlâ hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'de buyuruyor ki;

Bismillâhirrahmânirrahîm.

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ

*Fe'z-kürûnî ezkürküm.*⁵ “Ey kullarım! Siz beni zikredin, zikrederseniz ben de sizi zikrederim.”

⁵ 2/Bakara, 152.

Allahuekber! Allahu Teâlâ hazretleri, âlemlerin Rabbi, Rabbimiz, *Rabbü külli şey'in ve melîkühû*. “Her şeyin sahibi, mâlikî, Rabbi.” kulunu zikrediyor, kulu O’nu zikrederse...

Bundan büyük şeref mi olur? Bundan büyük rütbe mi olur? Allahu Teâlâ hazretlerinin seni zikretmesinden daha tatlı, daha büyük nimet mi olur?

İnsan ne kadar büyük rahmetlere erer. Onun için zikir aynı zamanda çok şerefli, çok şerefli!

Tabii zikrin de güzelce yapılması için Allah yardım etmesi lazım yoksa insan unutabilir, şeytan unutturur. Haşr sûresinde Allahu Teâlâ hazretleri buyuruyor ki;

Bismillâhirrahmânirrahîm.

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ

*Ve lâ tekûnû kellezîne nesullâha fensâhüm enfüsehüm.*⁶ “Allah’ı unutanlar gibi

⁶ 59/Haşr, 19.

olmayın!” diye emrediyor. “Sakın ha Allah’ı unutanlar gibi olmayın!”

Allah’ı unutanlar kimler?

Zikir yapmayanlar işte.

Zikredenler kim?

Allah’ı unutmayanlar işte. Zikrin zıddı nisan. Bu kadar basit...

Bu kadar önemli mesele, şeytan unutturur, şeytan dünyaya daldırır, şeytan kahvede iskambile kafayı takdırır, taak... düşüş, tıngır tıngır, mıngır mıngır, taak düyek bilmem ne. Tavla... Paaak bunu vuruyor, ötekisi çaaat onu vuruyor. O da onun cakası, fiyakası, neyse... “Kahvede şangırtıdan şungurtudan geçilmiyor, ne oluyor?” diyorsun, tavla oynuyarlarmış... İskambil oynuyorlar... Kâğıtları böyle açıyor, öteki onun omuzunda ona bakıyor, “Falancayı atsana ya!” filancaya akıl öğretiyor. Ondan sonra o onu atınca karşıdaki ensesini kaşıyor; “Eyvah, bu bu kâğıda attı, ben şimdi hangi kâğıdı atacağım?” Kızı at, papazı al, ötekisini ver, bilmem ne... İşin içinde papaz var, kızı var, vale var bilmem ne...

Allah müstehakınızı versin, Allah hidayet versin.

Zikir nerede? Al papazı ver kızı, böyle zikir mi olur?

Zikri unutuyor, işte yapmıyorlar.

Sinemaya gidiyor adam zikir mi yapar?

Filmi seyrediyor.

Stadyuma gidiyor ya ya ya, şa şa şa, vuur, kıır, ye onu!

Neresini yiyecek, kemikleri var. Çiğ çiğ yenir mi?

“Ye!” diyor, istiyor. Gaddar, seyirci de gaddar, “Ye onu!” diyor.

Hakem bir şey söylediği zaman,
“Yuuh, bilmem ne...”

“Yuuh!” ile zikir mi olur?

Gidiyor, ömür havaya gidiyor. Aziz ömür, kıymetli ömür, sermaye, ömür sermayesi harcanıyor. “Yâ Rabbi! *E’innî alâ edâi şükrike ve zikrike*. Zikrimde de yardım et yâ Rabbi! Ben gafillerden, cahillerden, seni unutanlardan olmayayım, böyle yanlış işler yapmayayım.”

Sonra?

Ve husni ibâdetike.

Hepimizin vazifesi ne?

“Hocam ben mühendisim, filanca devlet dairesinde çalışıyorum.”

Onu söylemiyorum ki ya, asıl vazifeniz?

“Asıl vazifem devletin falanca müessesesinde bilmem [ne]...”

Ya senin asıl vazifen o değil ki! Senin asıl vazifen Cenâb-ı Hakk’a güzel kulluk etmen. Sen bu dünyaya Cenâb-ı Hakk’a güzel kulluk etmek konusunda imtihan için gönderildin.

Nereden biliyorsun hocam?

Âyet-i kerîmede buyuruluyor ki;

Bismillâhirrahmânirrahîm.

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

*Ve mâ halaktü’l-cinne ve’l-inse illâ li-ya’budûn.*⁷ “Ben mükellef tuttuğum insanları,

⁷ 51/Zâriyât, 56.

cinleri, sakaleyni; insanları, cinleri, insanoğullarını hatta görünmeyen mahluklar olan cinleri başka bir şey için yaratmadım.” *İllâ li-ya’büdûn*. “Ancak ve sadece Bana ibadet etsinler diye yarattım!”

Ooo! O zaman Allah müsaade etmeseydi sen çiftçilik de yapamazdın. Allah müsaade etmeseydi esnaflık da yapamazdın. Allah izin vermeseydi ticaret de yapamazdın. Hiçbir şey yapamazdın çünkü seni ibadet etmek için yaratmış: *Ve mâ halaktü’l-cinne ve’l-inse illâ li-ya’büdûn*. Ama lütf u kereminden diyor ki kulum ticaret de yap, ziraat de yap, sanat da yap, ne yaparsan yap helalinden yap ama şu vazifelerini de unutma diyor, yani müsaade etmiş. Müsaade etmeseydi sabahtan akşama, gençlikten ihtiyarlığa, gece gündüz Cenâb-ı Hakk’a ibadet etmemiz gerekirdi. Çünkü bu dünyadaki asıl vazife mühendislik değil, çiftçilik değil, kebabçılık değil, fırıncılık değil, kasaplık değil, memurluk değil, askerlik değil, asıl vazife Cenâb-ı Hakk’a kulluk etmek. Hepimizin asıl vazifesi o.

Peki öteki işler ne?

Öteki işler yandan çarklı ilave garnitür. Asıl iş onlar değil, asıl iş Cenâb-ı Hakk’a kulluk etmek. Sen daima asıl işini düşüneceksin; kebab yaparken de, bahçe sürerken de, kumaş ölçerken de, fırında ekmeği pişirirken de kulluğu düşüneceksin ve yapacaksın. Münkünse kulluğu güzel yapmaya çalışacaksın, güzel yapacaksın.

Husni ibâdetike. “İbadetini güzel yapmak konusunda bana yardım eyle yâ Rabbi!” Güzelce yapmak, kulluğu güzelce yapmak... Kulluğu güzelce yapmanın yolu Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz’e bakmaktır.

Neden?

En güzel kulluğu yapmış olan insan Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz olduğu için. Ona bakarsın, hayatını okursun, nasihatlerini dinlersin, hadîs-i şerîflerini öğrenirsin, kulluğun güzel yapılmasının şeklini mücessem olarak görürsün.

*Le-kad kâne le-küm fî-rasûlillâhi üsvetün hasenetün.*⁸

⁸ 33/Ahzâb, 21.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in hayatı her şeyde bizim için örnek alınacak, ittiba edilecek numûne-i imtisâl bir varlık. İşte bu duayı öğrenin çünkü bu güzel bir dua. “[İnsan] bunu yaptı mı duada bütün gayretini göstermiş olur.” diyor Peygamber Efendimiz. Yazalım;

Allahümme e'innî alâ edâi şükrike ve zikrike ve husni ibâdetike.

Ne kadar kısa. Mânasını da söyledik. Çok dualar var da ikinci hadîs-i şerîf[e geçiyoruz.]

Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in ikinci hadîs-i şerîfi.

مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصًا، دَخَلَ الْجَنَّةَ. قِيلَ:
أَفَلَا أُبَشِّرُ النَّاسَ؟ قَالَ: إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَتَكَلَّمُوا

*Men kâle lâ ilâhe illallâhu muhlisen de-
hale'l-cennete kîle efelâ übeşşiru'n-nâse kîle
innî ehâfu en yettekilû.*

İbnü'n-Neccâr Enes *radıyalllahu anh*'ten rivayet etmiş. Bu konuda çok hadîs-i şerîfler var da bu onların bir tanesi. Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* buyurmuş ki;

Men kâle lâ ilâhe illallâhu. “Kim lâ ilâhe illallah derse.” Ama bir şartla. *Muhlisen.* “İhlâslı, içten, katıksız, safî, tertemiz olarak.” Allah var, Allah’ın şerîki nazîri yok. *Lâ ilâhe illallah.* “Bunu içten ihlâslı söylerse.” İhlâs “katıksızlık, hâlislik” demek. Hâlis...

Tereyağının hâlisini sever misin?

Bayılırım hocam.

Balın hâlisini sever misin?

Oo ölürüm biterim hocam. İznin olursa ekmeğin üstüne tereyağını da balı da sürerim ooh afiyetle yerim.

Kumaşın hâlisini sever misin?

Severim.

Altının hâlisini sever misin?

Severim.

İnsan her şeyin hâlisini, katıksızını tam [olanını] sever.

“Katıksız, safî, tertemiz birşekilde bir insan lâ ilâhe illallah derse.” Peygamber Efendimiz buyuruyor ki; *Dehale’l-cennete.* “Cennete girdi demektir.” *Dehale* mâzi sigası dikkat

ederseniz, “girer” demiyor, *yedhulu’l-cennete* demiyor. “Cennete girdi demektir.” İşin kesinliğinden dolayı bu. Arapça dilinde, istikbalde olacak bir olayın mâzi sigasıyla söylenmesi kesinliğini gösterir.

Men kâle lâ ilâhe illallah se-yedhulü’l-cennete, sevfe yedhulü’l-cennete dese, “İlerde cennete girecek.” [demektir ama] öyle demiyor. “Kim ki ihlâslı olarak lâ ilâhe illallah dedi.” *Dehale’l-cennete*. “Cennete girdi.”

Daha dünyadayım!?

“Girdi” demek, o kadar kesin. Arapça’nın inceliği bu. Yani o inceliği de söylemen lazım ki işin kesinliği belli olsun. Amma...

Muhterem kardeşlerim!

Bu kadar kolay amma Allah bizi imandan ayırmasın. Allah imanımızı korusun. Allahu Teâlâ hazretleri son nefese kadar ve son nefeste bu imandan bizi ayırmasın.

Yâ İlahî saklağıl imânımız

Verelim iman ile tâ cânımız.

Mevlid-i Şerif’te Süleyman Çelebi ne güzel söylüyor: *Yâ İlahî saklağıl imânımız.*

“Sakla” ne demek?

Koru, muhafaza et demek; saklamak, korumak.

“Gıl” ne demek?

Emir takısı.

“Yâ İlahî saklagıl...” Virgil, “ver” demek, söylegil, digil, dimegil... Eskiden emrin böyle takısı vardı eski Türkçe’de.

Yâ İlahî saklagıl imânımız

Verelim iman ile tâ cânımız.

“İmanımızı sakla, koru da iman ile şu canımızı verelim.” Son nefeste lâ ilâhe illallah Muhammedür-Resûlullah [dedi] adam gitti!..

Bakın bakalım, nabzına bakın!

Yok!

Kalbini dinleyin!

Atmıyor, gitti.

“Can kuşu ten kafesinden uçtu.” diyorlar.

Ağlıyor millet, ya az önce konuşuyordu bu?

E iş bitti, konuşması filan kalmadı, gitti artık. İşte o en son nefeste lâ ilâhe illallah deyip imtihanı onunla bitirmek mühim.

Neden?

Çünkü bazı hatalardan dolayı insanlar en son âna yakın bir zamanlarda, ömrünün sonunda sapıtırsa, -işin sonu önemlidir, âhirete göçüş önemlidir- o sırada imansız oluverirse kâfir sayılır.

E hacca da gitmişti, zekât da vermişti, 70 yıl yaşamıştı da beş yıl kâfirlik etti veyahut 74 yıl 11 ay mü'min olarak yaşadı da son bir ayda kafası bozuldu, bir şeye kızdı dinden imandan çıkacak lafları söyledi küfre düştü. Gider... Çünkü küfür evvelki amellerin hepsini siler. İrtidat etmek, İslâm'dan dönmek eski ibadet, taat, hayır, hasenât hepsini siler, yok eder, birşey kalmaz. Bir insan irtidat etti mi yani dinden çıktı mı, döndü mü döner dönmez hepsi biter; 50 kere hacca gitse silinir, hiçbir şey kalmaz. Onun için;

Yâ İlahî saklağıl imânımız. “Yâ Rabbi! İmanımızı koru, şeytana kaptırtma, aldatma!”

Çünkü şeytanın çeşitli oyunları, çok oyunları vardır.

Necmeddîn-i Kübrâ... Kübreviyye tarikatının pîri, büyük evliyâullah, şeyhlerimizin, efendilerimizin büyüklerinden Necmeddîn-i Kübrâ hazretlerinin bir menkabesi. O devrin alimlerinden çok büyük bir alim; ismini biliyorum ama söylemiyorum, gıybet gibi olmasın diye mahsustan söylemiyorum. İsmi biliyorum; tefsir kitabı, hadis kitabı, fıkıh kitabı yazmış, yüzlerce eseri var... Kitapları açsan o kişinin çok eserleri var ama tasavvufu öğrenmemiş. Öteki ilim dallarında okumuş, öğrenmiş, icazet almış, alim olmuş, kitap yazmış tasavvufu bilmiyor.

Necmeddîn-i Kübrâ *kaddesallahu sirrahu'l-aziz* hazretleri büyük evliyâ, tarikat pîri. Eserlerini okursanız, derinliğine dalarsanız bayılırsınız. O kadar, o kadar mühim bir zât. Necmeddîn-i Kübrâ hazretlerine gelmiş demiş ki;

“Efendim ben ulûm-u şer’iyyenin pek çoğunda çok derin bilgiler elde ettim, kitaplar yazdım. Benim kitapları herkes beğenir, okur

hocam. Yalnız tasavvuf hakkında bilgim yok. Siz bu işin en büyük üstadısınız, zamanın en büyük zâtısınız, beni talebeliğe kabul edin. Mürşid-i kâmilsiniz siz, mürşid-i kâmil-i mükemmil[siniz], ne olur bana şu tasavvufu siz öğretin!” demiş. Necmeddîn-i Kübrâ gayet sakin;

“Olur evladım.” demiş, “Olur evladım, olur. Olur ama bir şeyi ben sana işin başından peşin söyleyeyim. İşin başında peşin söyleyeyim bil yani sonradan pişman olma.” demiş.

“Nedir hocam?” demiş.

“Yani belki dayanamazsın, başındandan söyleyeyim de bil. Bana intisap eder etmez, bana talebe olur olmaz, elimi tutup da Kübre-viyye tarikatına girer girmez o senin evvelce söylediğin bütün bilgiler kafandan silinir kafan bomboş kalır, cırt hepsi silinir. Buna razıysan olur, hay hay ben sana tasavvufu öğreteyim, pekâlâ. Bunu bir düşün, razıysan intisap et.” demiş.

O zât bir düşünmüş, ooo insanların arasında bilgisi ile geziniyor, bilgisinden dolayı hürmet görüyor; hiçbir şey bilmeyecek, sıfır.

Soracaklar hiçbir şey bilmiyor; ne tefsir, ne hadis, ne fıkıh, ne kelâm kaldı, bir tasavvufu öğrenmek uğruna bütün ilimler gidecek.

“Hocam, ben bu işi bir düşüneyim.” demiş huzurundan çıkmış, bir daha da gitmemiş. Necmeddîn-i Kübrâ hazretleri, giderken arkasından gülmüş, tebessüm etmiş.

Aslında ne demek istedi mübarek?

Sen ilmine mağrursun, kitaplarınla övünüyorsun, onlarla bu yolda yürünmez; bu kibirle, bu ilimden doğan nahvetten, kendini beğenmişlikten dolayı burada ileriye gidilmez. Allah kibirlileri sevmez. Kalbinde zerre kadar kibir olanı Allah sevmez onun için onların hepsinden geçmen lazım ki ilerleyebilesin, yoksa ilerleyemezsin. Onun için sileceğim, kafandan hepsi silinecek demiş.

Sonra adamın azıcık bilgisi oldumu şeyhine başlar bu neden böyle? Niçin böyle? Öyle yapmasak şöyle yapsak olmaz mı?

Hapı yutar. Hapı yutar çünkü hem bilmiyor hem de ukalalık ediyor. Hocaefendi onların hepsini bildiği halde ona şöyle yap böyle yap diyor. Yani alim olan insanın, biraz kitap

okumuşsa, *nasara-yensuru* çekmişse, diploma almışsa, edebli durması biraz zordur... Diploma aldı mı felaket, doktora yaptı mı felaket artı felaket, doçent oldu mu felaket artı felaket artı felaket, profesör oldu mu hapı yuttu. Allah yardım ederse öyle kurtulur.

Profesörlükten falan geçmek çok zor, çok zor! Adam profesörlükten geçecek; ben şu kadar kitap yazdım, doktoram da şöyle dedim, filanca adamın falanca tezini şöyle çürüttüm bilmem ne filan... Onlardan bir profesörün geçmesi çok zordur. O zât da geçememiş, “Hocam ben bu işi bir düşüneyim.” demiş Necmeddîn-i Kübrâ *kaddesallahu sırrahul aziz*’in yanından ayrılmış.

Anlıyorum ben vaziyeti, gayet iyi, çok iyi hissediyorum, anlıyorum. İlminden vazgeçemedi, halbuki vazgeçmek yani tam teslim olmak gerekir. Tam teslim olmayınca mürşid-i kâmilden feyz alamaz. Teslim olmadığı için alamaz. Hem de layık olmadığı için de mürşid-i kâmil de vermez. O vartayı atlatamadığından, o engeli geçemediğinden vermez.

Biliyorsunuz ilim Cenâb-ı Hakk’a ulaşma yolunda bir perdedir. Bilmem biliyor musunuz, belki de bilmiyorsunuz. İmam Gazzâlî *Arifler Yolu* isimli kitabında, *Minhâcu’l-ârifin*’de belirtir. Allah’a ulaşmada Cenâb-ı Hakk’a ulaşmada 10 tane ana engel vardır. Kul o engellerden dolayı Cenâb-ı Hakk’a ulaşamıyor. Engellerden bir tanesi cehalettir cahil olan ulaşamaz. Amma bir noktada da ilim de engeldir, ilminin kibirini, nahvetini, ucubunu terk edemeyen Cenâb-ı Hakk’a yine ulaşamaz. Çünkü Cenâb-ı Hak mütevazı kulları sever.

مَنْ تَوَاضَعَ لِلَّهِ رَفَعَهُ اللَّهُ وَمَنْ تَكَبَّرَ وَضَعَهُ اللَّهُ

Men tavada’a refa’ahullahu ve men tekebbere vada’ahullahu. “Allah indirdi mi aşağıya kimse kaldıramaz. Allah bir kimseyi indirdi mi kimse kaldıramaz.”

Onun için Üftâde hazretlerine Bursa’nın kadısı Aziz Mahmud Hüdâyi hazretleri geldi.

Neden geldi?

O da uzun bir hikâye, onu şimdiye sığdıramayız. İki karpuz bir koltuğa sığmaz. Nec-

meddîn-i Kübrâ *kaddesallahu sırrahû* Efendimiz'in hikâyesine başlamışken Üftade hazretlerinin hikâyesi bir koltuğa sığmaz, onu yarına bırakalım.

Amma kısaca söyleyelim ki Bursa kadısı Üftade hazretlerine gitti mürid olmak istedi.

Üftade hazretleri de Bursa'nın koca kadısına, baş kadısına, devletten şu kadar sarı altın maaş alan, şu kadar selahiyetli, kocaman cübbeli, sırmalı cübbeli, koca kavuklu kadısına ne vazife verdi biliyor musunuz?

“Sokaklarda çubuklara ciğer takacaksın ciğer satacaksın.” diye ciğer satıcılığı verdi. Mezbahadan gidecek ciğerleri alacak, çubuğa, çubuğun çivilerine takacak, kediler arkasından, “Miyaav bana da bir parça versene?” diye gezerken o da “Ciğer satıyorum!” diyecek, mahalleden kadın; “Ciğerci baba, şuradan bana yarım okka taşsız tarafından karaciğer ver.” diyecek, kanlı ciğeri kesecek ona verecek filan. Veya “Bir takım ciğer ver.” diyecek, o da sallaya sallaya, kanını damlata damlata verecek.

Bu vazifeyi verdi, daha başka vazifeler geldi, [devamı] yarın inşaallah.

Necmeddîn-i Kübrâ *kaddesallahu sirrahu'l-aziz* Efendimiz giderken arkasından ona gülmüş;

“Evet, o ilimleri alırdık alırdık amma...” demiş. O çıktıktan sonra söylüyor tabii, onu imtihan için söyledi, başı eğik kaşının altından ona bakıyor, onun gönlünün duygularını takip ediyor. “Evet, onun ilimlerini alırdık kafasından, kafası bomboş kalırdı ama alırdık alırdık ama daha alasını verirdik! Teslim olsaydı bozuklarını alırdık sapasağlamını, gerçek, güzel ilimleri verirdik.” demiş. O gitmiş...

Bu işin ikinci faslı, o alimin, o gelip de talebe olamadan geri dönen kişinin ölüm zamanı gelmiş. Hızlı hızlı nefes alıp vererek yatakta can çekişiyor, ölmek üzere, son zamanı... Şeytan karşısına dikilmiş;

“Sen müslüman mısın?” demiş.

Elbette müslümanım.

“Nereden belli?” demiş.

“Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve rasûlühû.” demiş.

“Hıh!” demiş şeytan, “Hıh, nereden belli bu, böyle olduğu?” demiş.

“Ee!.. Bu konuda benim falanca kitabımda yazdığım falanca mesele var, filanca delil var ondan dolayı.” Şeytan kaşını kaldırmış;

“İyi ama, ona falanca şöyle bir itiraz etmiyor muydu? Onu bilmiyor musun?” demiş.

Vay be! Şeytan da bilgili. O zaman, onun cevabı var ama, bakmış ki paniklemiş yani. İkinci delile geçmiş;

“Allah’ın varlığı ile ilgili bir de şu delil var.” demiş.

Tamam iyi ama onada filanca mezhep hani şöyle bir itiraz ediyor ya?

“E başka bir delil var.” demiş

Yani şeytan ısrar etmiyor, münakaşa etmiyor, ölüm halinde itirazı ortaya atıveriyor kafayı bulandırıyor, o da bocaladığı için öteki delile geçiyor.

Sonunda bütün deliller bitmiş şeytana söyleyecek sözü kalmamış, başlamış bocalamaya... Son nefeste! Yani şeytan Allah'ın varlığında birliğinde tereddüde düşürdü, kafasına vesveseleri soktu, en son anda başlamış tereddüde. Dünyada iken, böyle herkes ile konuşurken, camideyken eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve rasûlühû demek kolay.

O ölüm anında, o acıların içinde bir insanın ölmesi esnasında bin tane kılıç darbesi yemesinden daha çok acı çektiğini hadîs-i şerîfler bildiriyor. Kolay değil! Peygamber Efendimiz'in zamanında o acılardan intihar edenler, dayanamayıp intihar edenler var. İslâm ordusunda çarpışan bir kimse savaşıırken, savaşıırken, savaşıırken yaralanmış, yaralanınca acısına dayanamamış kılıcın sapını yere koymuş sivri yerini -göstermek gibi olmasın- göğsüne dayamış, kendi kılıcı üstüne “hart” diye bir abanmış [kılıç] kalbine kadar [girmiş] ölmüş.

Ne oldu?

Cehennemlik oldu. Acısına dayanamadı.

Hâsılı Allah'ın yardımını dileriz, Allah imanımızı korusun, son nefeste kaybettirmesin.

Alimin delili kalmayınca başlamış bocalamaya, öbür tarafta da Necmeddîn-i Kübrâ hazretleri müridleri ile oturuyormuş, gözü kapalı, müridlerine demiş ki;

Şu anda filanca kardeşiniz hâlet-i nezî'de.

Hâlet-i nezî ne demek?

“Canın çekilip alındığı hal” demek. Azrail *aleyhisselam* tarafından vücuttan çekilip alındığı an. Nez etmek “çekmek” demek, hâlet-i nezî “canın vücuttan Azrail *aleyhisselam* tarafından çatır çatır çekilip alındığı zaman” demek.

Allah az ağrı, âsân ölüm, kâmil iman ile göçmeyi nasip etsin.

Hocamızın duası.

“Şimdi kardeşiniz hâlet-i nezî'de, şeytan karşısına dikildi, iman konusunda vesvese verdi, bocalamaya başladı.” demiş. İhvanına haber veriyor. Demiş ki;

“Yaşıyorken, hayatında iken bize saygı gösterdi, bizden yardım istedi, biz de, ‘Olur yardım ederiz.’ dedik ama bir daha yardım almaya gelmedi. Kendisi bir daha gelmedi ama yine de bize bir saygı gösterdi, bize hürmet etti, bizden yardım istemişti. Şimdi o kardeşiniz sıkışık durumda ona yardım edelim. Yardım etmesek olmaz.” demiş, mânevî hâl ile o vefat ede[cek olan] zâtın yanına varmış. Şeytan onu görünce, zâten bakmış Necmeddîn-i Kübrâ hazretleri geliyor, küçülmüş o da ona güzel şeyler telkin ederek iman ile göçmesini sağlamış.

Bu işler böyle oluyor mu?

Münih’te bir arkadaşım var o anlattı, kendi hemşerilerinden birisi ölmek üzere imiş, yanındakilerde teselli ediyorlarmış, diyorlarmış ki;

“Ya yaşarsın, işte kalkarsın, iyi olursun inşaallah!” filan diyorlarmış. Adam yatakta yatıyor, teselli ediyorlar yani mâneviyatını takviye etmeye çalışıyorlar. “Geçmiş olur inşaallah, geçer, kalkarsın, iyi olursun, Allah daha ömür verir.” [filan diyorlarmış.] Demiş ki;

“Yo! Bu benim son halim. Biraz sonra şeyhim gelecek, ben o zaman can vereceğim.”

Arkadaş yeminle söylüyor, “Vallahi biraz sonra kapı çalındı, vallahi kapı çalındı, şeyhi geldi, müridinin başına oturdu, o da lâ ilâhe illallah, eşhedü en lâ ilâhe illallah [Muhammedün Resûlullah] diyerek ruhunu teslim etti.” diyor. “Vallahi!” diyor, yemin ediyor, olmuş olayı naklediyor.

Allah iman selametliği versin.

Bir de Almanya’da duyduğum bir hikâyeyi [anlatayım.] Kreyfeld [Krefeld] camiine Cuma namazına gitmiştim, orada hatip söyledi, o da bana çok tesir ediyor.

Bu hutbeyi okuyan hatibi, “Hocam birisi ölüyor başına gel telkinde bulun.” filan diye ölmek üzere olan bir adamın yanına çağırmışlar. Bu hoca oraya gitmiş; kendisi anlatıyor yani hatib hutbede anlatıyor bunu.

“Yanına oturdum, yavaş yavaş ‘Eşhedü en lâ ilâhe illallah’ de, ‘Lâ ilâhe illallah Muhammedür-Resûlullah’ de filan diye böyle yavaş yavaş telkin ediyorum.” diyor hoca; “O çok fena bir halde, kan ter içinde beni duymuyor.”

diyor. “Duymuyor, böyle hırıl hırıl hırıltı çıkıyor. Sonra bir ara gözünü açtı, kızgın bir şekilde bana baktı.” diyor.

Öyle gözlerini belertmiş, belertmek ne demek?

İrileştirmek.

Gözlerini kocaman kocaman açıp böyle kızgın bir şekilde; “Ne ısrar ediyorsun be hoca! Görmüyor musun, söylemek istedikçe şu adam kantarın topuzunu boğazıma sokuyor, söyleyemiyorum!” demiş. “Kantarın topuzunu boğazıma sokuyor.” demiş ve o esnada ruhunu teslim etmiş.

Hoca kendisi anlatıyor yani kendisinin başından geçen olay. Hoca donmuş kalmış, adam öldü, kadın da duymuş, karısı da kapıdan bakıyor duruma. Yanından çıkarken;

“Ya bacım bu ne hâl? Senin kocanın bu hâli, bu ne hâl?” demiş.

Muhterem kardeşlerim!

Çok tesir etti bana, az değil çok tesir etti bu anlatılan olay.

“Bu ne hâl?” demiş. Kadın;

“Ah hocam ah! Ben bu herife çok söyledim ama beni dinlemedi. Bu ölen kocama çok söyledim ama benim sözümü dinlemedi. Bu benim kocam bakkaldı. İki tane kantarı vardı. Hileli iki kantarı vardı. Bir kantarla alacağı malları tartardı, 100 kiloda 10 kilo eksik tartardı. Yani 100 kiloluk malı 90 kilo gösteriyor, 10 kilo daha vereceksin diyor malı çok alıyor. Kantar hileli, 100 alacak yerde 110 alıyor. Satıcı kantarı inceleyecek değil ya, gel şunu muayene edelim diyecek değil ya! Köylü mesela tarladan toplamış, götürüyor bakkala veriyor malı, bir çuval fasülye veriyor, az gösteriyor çok mal alıyor. Bu bir hilesi, birinci hilesi bu. İkinci hilesi de satarkenki kantarı, o da çok gösteriyormuş az tartıyormuş. Yani 100 gösteriyorsa 90, böylece arada kantar hilesinden menfaat sağlıyor, cehennem menfaati...

Bismillâhirrahmânirrahîm.

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ﴿١﴾ الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُوا عَلَى
النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ﴿٢﴾ وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ
يُخْسِرُونَ ﴿٣﴾ أَلَا يَظُنُّ أُولَٰئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ
﴿٤﴾ لِّيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥﴾ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ
الْعَالَمِينَ

*Veylün li'l-mutaffifîn ellezîne izektâlû
ale'n-nâsi yestevfûne ve izâ kâlûhüm ev ve-
zenûhüm yuhsirûne. Elâ yezunnü ulâike enne-
hüm meb'ûsûne li-yevmin azîm. Yevme
yekûmünnâsi li-rabbi'l-âlemîn.*⁹

Bu Mutaffifîn sûresi kantarda hile yapan-
lar hakkında.

Bak nasıl öldü? Bak iki hileli kantarın sa-
hibi bakın son devirde [nefesinde] nasıl gitti?

Belki namaza da gitti, cumaya da gitti,
oruç da tuttu vesaire ama şu son fenalığına ba-
kın muhterem kardeşlerim!

⁹ 83/Mutaffifîn, 1-6.

Allah’a sığına!ım, Allah bizi korusun. Hatalı iş yapmaktan, günahl!ı iş yapmaktan korusun. Kendisine güzel kulluk etmek de yardım eylesin bize.

Peygamber Efendimiz; “Lâ ilâhe illallah diyen, muhlis, ihlaslı bir şekilde diyen cennete girecek.” diyor. *Kîle*. “Denildi ki.” *Efelâ übeşşiru’n-nâse*. “Ben bunu gidip insanlara müjdeleyeyim mi yâ Resûlallah?” denildi Peygamber Efendimiz’e. *Kâle*. “Peygamber Efendimiz buyurdu ki.” *Innî ehâfu en yettekilû*. “Ben korkuyorum ki bu müjdeye güvenirler de tembelleşirler, ibadetlerinde gevşerler.” ondan korkuyor yani “Müjdeleme.” demiş. Gerçek bu ama “Söyleme.” demiş.

Üçüncü hadîs-i şerîf. İki tane idi üçüncüyü hızlı söyleyeceğim, bu kadar uzun anlatmayacağım. Üç olsun diye şey yapıyorum.

مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَمَدَّهَا، هُدِمَتْ لَهُ أَرْبَعَةُ
آلَافٍ ذَنْبٍ مِنَ الْكَبَائِرِ

Men kâle lâ ilâhe illallah ve meddehâ hüddimet lehû erba’atü âlâfi zenbin mine’l-kebâiri.

Enes *radiyallahu anh'ten* İbnü'n-Neccâr rivayet etmiş.

“Lâ ilâhe illallah’ı, Laaaa ilaaahe illallaaah diye uzatarak, uzatmaları ile böyle bastıra bastıra, uzata uzata kim söylerse onun büyük günahından 4.000 tanesi silinir.”

Onun için farz namazların arkasından 10 defa lâ ilâhe illallah diyoruz ya, işte onlar çok günahları sildiriyor. Böyle günde 100 defa lâ ilâhe illallah diyen mahşer yerine yüzü dolunay gibi [gelir.]

Günde 100 defa lâ ilâhe illallah demeye devam eden mahşer yerine yüzü öyle dolunay gibi parlayarak gelecek.

Onun için siz de günde 100 defa *lâ ilâhe illallah* demeyi ihmal etmeyin.

el-Fâtiha...

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

15 Şevvâl 1421 / 10.01.2001

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

